

SIVISTYSTOIMEN ALAISTEN TOIMINTOJEN KÄYTTÖSUUNNITELMAT VUODELLE 2022

Hyvinvointilautakunta hyväksyy sivistysosaston sitovat käyttösuunnitelmat tulosyksikkö I-tasolla.

Sivistystoimen toimintaa ohjaa sivistystoimen visio ”*Korkeatasoisen koulutuksen ja vapaa-ajanpalveluiden Ranua.*” Sivistystoimen arvot ”*elinikäinen kasvu ja oppiminen, hyvinvointi sekä yhteisöllisyys*” luovat kaikkien yksiköiden toiminnan perustan.

Hyvinvointilautakunnan, sivistystoimenjohtajan ja tulosalueiden esimiesten tehtävät ja toimivaltuudet määritellään hyvinvointilautakunnan toimivaltaohjeistuksessa *Ratkaisuvalta sivistystoimessa.*

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO JA RUOKAPALVELUT

Selite	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	469 257
Maksutuotot	
Tuet ja avustukset	
Vuokratuotot	
Muut toimintatuotot	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	469 257
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-266 794
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-62 163
Muut henkilösivukulut	-11 778
Palvelujen ostot	-51 688
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-150 790
Avustukset	
Vuokrat	-54 003
Muut toimintakulut	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-597 216
TOIMINTAKATE	-127 959

Sivistystoimenjohtajan tehtävät on erotettu lukion rehtorin tehtävistä 1.8.2021 alkaen ja perustettu määräaikainen sivistystoimenjohtajan virka vuosille 2021-2025.

Vuoden 2022 aikana suunnitellaan sivistystoimen sihteeritehtävät, kun valmistellaan sote-siirtymää. Sihteerien tehtäväjako tulee katsoa uusiksi.

Sivistystoimessa on ammattitaitoinen ja monipuolisesti osaava henkilöstö. Työssä jaksamiseen ja työhyvinvointia edistäviin toimiin kiinnitetään huomiota. Työnohjausta sekä muuta työkykyä ylläpitävää toimintaa järjestetään ja

täydennyskoulutusta tarjotaan henkilöstölle oman osaamisen lisäämiseksi. Toimintaa kehitetään palvelujen vuosittaisen laatuarvioinnin ja hyvinvointikertomuksen pohjalta. Hankerahoituksen avulla vahvistetaan yksiköiden kehittämistyötä ja henkilöstön kouluttautumista.

Koulujen keskuskeittiö huolehtii sivistystoimen ruokapalvelujen järjestämisestä varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen sekä lukiokoulutukseen. Koulun keittiö muuttaa monitoimikeskus Kerkkään 2022 keväällä. Vuoden 2022 aikana suunnitellaan elintarvikkeiden hankintaa ja kilpailuttamista, koska hyvinvointialueiden toiminnan aloitus 1.1.2023 tuo muutoksia hankintayhteistyöhön.

Tositteet hyväksyy sivistystoimenjohtaja, varalta Lukion rehtori. Sivistystoimenjohtajan laskut hyväksyy kunnanjohtaja.

VARHAISKASVATUS

Selite	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	22 000
Maksutuotot	103 000
Tuet ja avustukset	300
Vuokratuotot	
Muut toimintatuotot	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	125 300
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-975 332
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-227 251
Muut henkilösivukulut	-43 060
Palvelujen ostot	-231 424
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 850
Avustukset	
Vuokrat	-211 058
Muut toimintakulut	-250
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 701 225
TOIMINTAKATE	-1 575 925

Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustilain edellyttämällä tavalla kaikille tarvitseville. Tilapäishoitoa järjestetään käytettävissä olevien resurssien mukaan vapaille päivähoitopaikoille päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan resurssien mukaisesti.

Erytystä hoitoa ja kasvatusta tarvitseville lapsille annetaan yksilöllistä varhaiskasvatusta, esiopetusta ja tukitoimenpiteitä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita hyödynnetään koko varhaiskasvatuksen alueella. Varhaiskasvatuksessa varaudutaan muutamiin ostopalvelusopimukseen naapurikuntien kanssa. Varhaiskasvatuspalveluita voidaan myös myydä vieraspaiikkakuntalaisille lautakunnan vahvistamaan hintaan.

Esiopetusta ja viisivuotiaiden esikoulukokeilua järjestetään Kuhan ja kirkonkylän kouluilla. Esiopetuksessa tuetaan lapsen kasvua ja oppimista sekä oman toiminnan arviointia. Lapselle tarjotaan tilaisuuksia leikkiin ja muuhun toimintaan. Kodin ja esiopetuksen välillä edellytetään vuorovaikutusta ja yhteistyötä lapsen kokonaisvaltaisen terveen kasvun ja hyvän oppimisen tukemiseksi.

Viisivuotiaiden esikoulukokeilussa kannustetaan kokeilemaan, yrittämään ja erehtymään sekä havaitsemaan asioiden positiivisia puolia. Onnistumisista ja oivalluksista iloitaan yhdessä. Esiopetus toteutetaan siten, että lasten leikille, aloitteille ja kokeiluille on sijaa. Lapsia rohkaistaan ilmaisemaan itseään, harjoittelemaan ja opettelemaan erilaisia taitoja, tietoja ja työtapoja omaan tahtiinsa.

Päiväkoti sekä kaksi ryhmäperhepäiväkotia ovat Keskustiellä Kanervikon kiinteistössä. Tikantiellä on varhaiskasvatusyksikkö uuden päiväkodin valmistumiseen saakka. Perhepäivähoitajat työskentelevät omissa kodeissaan. Varhaiskasvatuksen henkilökunta tekee yhteistyötä kaikkien yksiköiden kanssa. Varhaiskasvatuslaadun takaamiseksi henkilöstö on ammattitaitoista ja resurssit ovat riittävät. Varhaiskasvatuksessa toiminta perustuu lapsilähtöisyydelle ja monipuolisuudelle. Aktiivinen liikkuminen eri muodoissa leikin ja muun kasvatuksen lomassa sekä luonto tarjoavat erityisen oppimisympäristön. Huoltajien ja henkilöstön avoin vuorovaikutus on paras takuu lapsen turvallisuuden kokemiseksi ja positiivisen oppimisedellytysten syntymiseksi.

Tositteet hyväksyy sivistystoimenjohtaja, varalta Yläasteen rehtori.

PERUSOPETUS

Selite	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	65 000
Maksutuotot	6 000
Tuet ja avustukset	
Vuokratuotot	
Muut toimintatuotot	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	71 000
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-2 635 984
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-614 182
Muut henkilösivukulut	-116 378
Palvelujen ostot	-1 131 606
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-202 350
Avustukset	
Vuokrat	-1 274 451
Muut toimintakulut	

TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 974 951
TOIMINTAKATE	-5 903 951

Perusopetus toteutetaan lähikouluperiaatteella. Kouluilla on toimivat oppilashuollon käytänteet ja kolmiportainen tuki.

Koulun tehtävänä on kasvattaa vastuullisesti omaan elin- ja kulttuuriympäristöön suhtautuvia kansalaisia, joilla on jatko-opintojen edellyttämät tiedot ja taidot sekä valmiudet ohjata elämäänsä. Tavoitteena turvallinen koulu, joka edistää hyvinvointia avoimuuden ja yhteisöllisyyden kautta sopusoinnussa paikallisen luonnon kanssa. Opetusmenetelmät edistävät osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Opetuksen laadun takaamiseksi kouluilla on pätevä henkilöstö ja riittävä henkilöstöresurssi.

Koulujen toiminta on vuorovaikutteista kodin ja koulun, eri kasvattajien sekä muiden asiantuntijoiden kesken. Kasvatustyössä kiinnitetään huomiota hyvään käytökseen ja hyviin tapoihin. Opetustoimessa panostetaan yhteistyön lisäämiseen. Nykyaikaiset tavat oppia sähköisillä välineillä ja toiminnallisesti otetaan huomioon koulujen toiminnan kehittämisessä.

Syksyllä 2022 käyttöön otettavan koulukeskuksen kalustaminen toteutetaan kevään ja kesän aikana ja toiminnan suunnittelussa kiinnitetään huomiota ala- ja yläkoulujen toimintojen yhdenmukaistamiseen ja henkilöstöresurssin tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Kehittämistoiminnan esimerkkejä:

1.	Kerhotoimintaa jatketaan opetushallituksen erityisavustuksella ja kunnan omarahoituksella. Tavoitteena on kerhotoiminta kaikilla perusopetuksen kouluilla.
2.	Oppilaita kannustetaan liikkumaan ja tavoitteena on tunti liikuntaa jokaisena koulupäivänä.
3.	Kouluilla käytetään opetuksen tukena aktiivisesti tieto- ja viestintäteknologiaa. Vuoden aikana tuetaan edelleen opettajien tieto- ja viestintäteknistä osaamista ja TVT:n käyttöä opetuksessa.
4.	Koulunkäynnin tukeen haetaan lisäresurssia opetushallituksen erityisavustuksesta koulunkäynnin ohjaajien palkkaamiseksi.

Kirkonkylän koulu

Kirkonkylän koulun rehtorin virka täytetään määräaikaaisesti koulu/monitoimikeskuksen valmistumiseen saakka. Sen jälkeen asiaa tarkastellaan uudelleen ja selvitetään rehtori-apulaisrehtori -mallin toteuttamismahdollisuutta.

Keväällä 2022 Kirkonkylän koulussa opiskelee noin 220 oppilasta, syksyllä 2022 hieman vähemmän.

Kirkonkylän koulu toimii lukuvuoden 21-22 loppuun kahdessa tilapäisessä koulurakennuksessa samassa pihapiirissä. Uuden koulukeskuksen liikuntasalia hyödynnetään liikunnanopetuksessa heti sen valmistuttua käyttökuntoon.

Koulun lähialuetta, mukaan lukien järviympäristö, hyödynnetään opetuksessa uusin välinein. Ranta-alueella on rakennettu tulistelupaikka sekä rantoja on raivattu siistimmän näköiseksi ja helpommin liikuttavaksi.

Kirkonkylän koulussa oppilaat oppivat ymmärtämään erilaisuutta ja kasvavat kansainvälisyyteen. Lapset saavat läheisen kosketuksen luontoon ja vahvan pohjoisen identiteetin.

Koululla on oppilaskunta, joka valitsee vuosittain itselleen hallituksen syksyllä järjestettävissä vaaleissa. Oppilaskunta on aktiivisesti mukana osallisuuden kehittämisessä. Oppilaskunnan hallitus laatii lukuvuosittain toimintasuunnitelman. Oppilaskunnan toimintaa ohjaa kaksi ohjaavaa opettajaa.

Tositteet hyväksyy Kirkonkylän koulun rehtori, varalta sivistystoimenjohtaja.

Kuhan koulu

Tilat toiminnallisuuden kannalta erittäin hyvät ja tilojen käyttöä jatketaan entiseen malliin.

Koulun toiminnassa on vahvasti esillä yhteisöllisyys, toisten ihmisten huomioiminen ja hyvien käytösten merkitys. Lisäksi koululla keskitytään positiiviseen huomiointiin, oppilaiden fyysisen aktiivisuuden, toiminnallisen oppimisen sekä osallisuuden lisäämiseen. Kädentaitojen kehittäminen ja ylläpitäminen, luonnon arvostaminen sekä yrittäjyyskasvatus ovat edelleen tärkeitä tavoitteita.

Kuhan koulu jatkaa suunnitelmavuosien ajan neljän opettajan kouluna. Lukuvuonna 2022-2023 jaetaan eri ryhmiin 5. ja 6. luokat. Järjestely jatkuu vielä vuonna 2023-2024. Kuhan koulussa jatkaa yksi vakituinen koulunkäynnin ohjaaja, mutta tarvetta toiselle ohjaajalle on runsaan tuen tarpeen ja lisääntyneiden oppimisen haasteiden myötä.

Oppilasennusteen mukaan Kuhan koulun oppilasmäärä pysyy ennusteiden mukaan samalla tasolla kevääseen 2025, jonka jälkeen lähtee mahdollisesti laskemaan hiljalleen.

Tositteet hyväksyy sivistystoimenjohtaja, varalta Yläasteen rehtori.

Yläkoulu

Oppilasennusteen mukaan yläkoulun oppilasmäärät pysyvät suunnitelmavuosina yli 200:ssa. Opetusryhmien määrä kasvaa tulevina vuosina ja laskee takaisin nykyiselle tasolle lukuvuonna 2025-2026.

Toimintaa on yläkoululla/lukiolla, vanhalla Kirkonkylän koululla (ruokailu), Rantakoulu kakkosessa (äidinkieli), Pappilantie 4:n Pajalla (tekninen käsityö), Ranuan Peuransarven salissa, jäähallissa, Kuhan koululla ja eläinpuistolla. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös muita oppimisympäristöjä lähialueen rakennetuissa- ja luonnonympäristöissä. Koulun välituntipiha rakennetaan syksyyn 2022 mennessä. Monitoimikeskus

Kerkkään tulevat yläkoulun käyttöön käsityön tilat, musiikin luokka sekä ruokala. Yläkoulu-lukio -rakennus on tiloiltaan liian ahdas tuleville vuosille ja koulutyön laadukkaalle järjestämiselle elementti koulu on haastava. Vuosille 2022-2025 on vuokrattava lisätilaa opetusryhmille (Noppakoulu). Lisäksi mahdollisimman pian on selvitettävä mahdollisuus uuden yläkoulu-lukio -rakennuksen rakentamiselle. Suunnitelmissa on laskettu, että yläkoululla hallinnollisesti olevat 6. luokat siirtyisivät Kerkkään syksyllä 2023.

Koululla on oppilaskunta, joka valitsee vuosittain itselleen hallituksen viimeistään syyskuussa järjestettävissä vaaleissa. Oppilaskunta on aktiivisesti mukana osallisuuden kehittämisessä. Oppilaskunnan hallitus laatii lukuvuosittain toimintasuunnitelman.

Tukioppilastoiminta on osa yläkoulun toimintaa, joka on viime vuosina toteutettu valinnaisaineena. Tukioppilaat ovat 8. ja 9. luokan oppilaita ja he laativat lukuvuosittain toimintasuunnitelman. Tukioppilaat toimivat aktiivisesti ehkäisten mahdollista oppilaiden syrjäytymistä.

Yläasteella toimii yksi joustavan perusopetuksen luokka (jopo), jossa opiskellaan yleisopetuksen tavoittein ja sisällöin, mutta opetusta sovitetaan oppilaiden yksilöllisiin tilanteisiin ja tarpeisiin. Jopo-luokalle on haku aina keväällä ja oppilaspaikkoja on vuosiluokilla 8.-9. yhteensä 10.

Yläkoulun oppilaille pyritään takaamaan mahdollisimman monipuolinen valinnaisainetarjonta.

Tositteet hyväksyy Yläasteen rehtori, varalta Kirkonkylän koulun rehtori.

LUKIO- JA AMMATILLINEN KOULUTUS

Selite	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Maksutuotot	4 600
Tuet ja avustukset	19 500
Vuokratuotot	
Muut toimintatuotot	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	24 100
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-419 400
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-97 721
Muut henkilösivukulut	-18 517
Palvelujen ostot	-101 442
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 960
Avustukset	
Vuokrat	-152 313
Muut toimintakulut	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-825 353
TOIMINTAKATE	-801 253

Lukiokoulutus

Maksuton lukiokoulutus ja uuden lukion opetussuunnitelman mukainen opetus laajenevat syksynä 2022 toiselle vuosikurssille, mikä otetaan huomioon kirja- ja oppimateriaalimäärärahoissa.

Kevään 2022 ylioppilastutkintouudistus koskee niitä opiskelijoita, jotka aloittavat tutkinnon suorittamisen keväällä 2022 tai sen jälkeen. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran suorittamaan ylioppilaskokeita.

Paikallissopimus valinnaiskurssien ja lukiodiplomien (mu, ku, li, tn) järjestämisperusteista laaditaan vuosittain. Sopimuksessa kiinnitetään huomiota aineenopettajien opetusvelvollisuuden täyttymiseen.

Lukion tv-t-laitteisto pyritään pitämään vähintään nykyisellä tasolla. Opiskelijatietokoneista uusitaan leasing-rahoituksella toimimattomat koneet.

Lukiolla selvitetään siirtymistä langattomien kurssikokeiden pitämiseen, ja samalla valmistaudutaan mahdolliseen langattomien ylioppilaskokeiden järjestämiseen, kunhan YTL:n kokeilusta saadaan tuloksia.

Lukio tarjoaa vieraiden kielten opetusta hankkimalla tarvittaessa verkkokursseja opiskelijoille. Ranskan ja saksan osalta noudatetaan paikallissopimusta, ja verkkokursseja voidaan hankkia yksittäisille opiskelijoille, mikäli koulun omat opintojaksot eivät toteudu.

Lukiossa valmistaudutaan opetustilojen remontointiin tai uuden koulurakennuksen rakentamiseen siten, että tilojen tarpeita kartoitetaan yhdessä opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

Niille opiskelijoille, joille ei kuulu maksuton toisen asteen opetus korvataan matkakustannusten omavastuuosuus ja tarjotaan ilmainen koulukuljetus yli 5 km:n koulumatkalle. Lukio lainaa kurssikirjat opiskelijoille kurssien ajaksi.

Lukiolla on valmius tarjota lukiokoulutusta aikuisopiskelijoille ja kaksoistutkinnon suorittajille.

Opiskelijakunnan varainkeruuta ja tapahtumatoimintaa tuetaan. Teemaopintojen Euroopan-matka pyritään toteuttamaan vähintään joka toinen vuosi. Sen puitteissa edistetään kansainvälistä osaamista ja yhteistyötä paikallisen elinkeinoelämän kanssa.

Lukion erikoistuminen valmistellaan yhteistyössä opettajakunnan ja sivistystoimenjohtajan kanssa siten, että kevään 2022 ja lukuvuoden 2022-2023 aikana erikoistumisen tarvitsemat toimenpiteet ja edellytykset laitetaan kuntoon. Tavoitteena on, että lukuvuoden 2023-2024 alusta lukio toimisi erikoistuneena lukiona. Erikoistumisen valmistelun lisäksi selvitetään mahdollisuutta kaksoistutkinnon suorittamisen järjestämiseen 31.5.2022 mennessä. Aivan ensin on saatava tila-asia kuntoon.

Tositteet hyväksyy rehtori, varalta Yläasteen rehtori.

KANSALAIPOISTO

Selite	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Maksutuotot	40 250
Tuet ja avustukset	5 000
Vuokratuotot	150
Muut toimintatuotot	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 400
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-141 863
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-33 054
Muut henkilösivukulut	-6 264
Palvelujen ostot	-70 493
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 800
Avustukset	-14 000
Vuokrat	-81 402
Muut toimintakulut	-400
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-352 276
TOIMINTAKATE	-306 876

Kansalaisopiston rehtorin tehtävät ovat osa sivistystoimenjohtajan tehtäviä. Suunnittelu opettajan tehtävät sisältyvät vapaa-aikatoimenjohtajan tehtävään. Toimistosihteerin rekrytointi talousarviovuonna.

Ranuan kansalaisopiston toiminnan rahoitus turvataan ja kehitetään monipuolisten koulutusten sekä harrastusten tarjontaa kuntalaisille. Taiteen perusopetus jatkuu kansalaisopistossa.

Lapin Musiikkiopiston opiskelijoiden stipendit ovat haettavissa ranualaisille oppilaille 18 vuotiaaksi asti vuosittain syyskuun 2. pe mennessä, valtuuston vahvistaman Ranuan kunnan TA 2022 ja TS 2023 – 2024 mukaisesti. Lukuvuosittain myönnettävä avustusmäärä on enintään 14 000 euroa. Avustus maksetaan ilmoitettuun määräaikaan mennessä hakemuksen jättäneiden ehdot täyttävien hakijoiden kesken tasasuuruisin määrin siten, että avustus on enimmillään 1.500 euroa/opiskelija/lukuvuosi.

Toiminnan tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa, huomioiden erityisesti kansalaisten digitaidot.

Koillismaan opistojen yhteisessä KeKe II –hankkeessa osaamisperusteiden ja kestävä kehityksen haltuunotto.

Kansalaisopisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä, hyvinvointia ja elinvoimaa sekä toimii paikallisten ihmisten tarpeista.

Toivolan koulusta tulee Kansalaisten talo, joka toimii järjestöjen ja eri toimijoiden kohtauspaikkana. Pintaremontilla Toivolan tiloista tehdään viihtyisät ja laajempia käyttäjäryhmiä huomioivat. Lukuvuodesta 2022 - 2023 alkaen kurssitoimintaa voidaan myös järjestää uuden monitoimikeskuksen tiloissa.

Kurssitarjonnassa panostetaan edelleen digitaitojen kehittämiseen ja laajennetaan tarjontaa digimarkkinointiin ja e-sporttiin.

Liikkuva iltapäiväkerho tarjotaan ilmaiseksi kaikille peruskoululaisille ja lukiolaisille.

Tositteet hyväksyy vapaa-aikatoimenjohtaja, varalta sivistystoimenjohtaja.

KIRJASTO

Selite	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	20 529
Maksutuotot	3 200
Tuet ja avustukset	19 000
Vuokratuotot	
Muut toimintatuotot	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 729
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-169 422
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-39 476
Muut henkilösivukulut	-7 479
Palvelujen ostot	-33 443
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94 820
Avustukset	
Vuokrat	-60 591
Muut toimintakulut	-550
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-405 781
TOIMINTAKATE	-363 052

Kirjastopalvelut järjestetään kirjastolain edellyttämällä tavalla turvaamalla kaikille kuntalaisille tasapuolinen pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, sekä ylläpitämällä monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tarjoamalla asiantuntemusta ja ajantasaisia laitteita asiakkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa. Kirjasto on kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Kirjaston ja kirjastoauton käyttö, toiminta ja palvelut pidetään entisellä tasolla. Kirjastoauton palveluja myydään Simon kunnalle.

Omatoimikirjasto mahdollistaa asiakkaiden vapaamman asioinnin kirjastossa myös palveluaikojen ulkopuolella ja viikonloppuisin.

Yhteistyötä kehitetään kaikkien monitoimikeskus Kerkän toimijoiden kanssa yhteisesti ja kirjasto on mukana koulujen opetussuunnitelmissa. Kirjaston palvelujen kehittämisessä otetaan huomioon myös seniorikuntalaisten ja lukemisesteisten palvelutarpeet. Uusissa kirjastotiloissa otetaan käyttöön uudistettuja palveluja mm. asiakastablettien lainausasema, minineuvottelutila ja varattava kokoustila.

Ranuan kirjasto on osa Lapin kirjastoja ja kirjaston toimintaa kokonaisuudessaan kehitetään yhteistyössä kaikkien Lapin kirjastojen kanssa ja Koha-Suomi Oy:n osakkaana. Kirjasto osallistuu Lapin kirjaston hankkeisiin ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa aineiston hankinnassa sekä kuljetuksissa.

Kirjasto osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja järjestää kirjastossa opastuksia ja käyttäjäkoulutuksia. Kirjastossa aloitetaan demokratiahanke, jolla kehitetään kirjastoa kuntalaisten ja päättäjien vuoropuhelun foorumina. Kirjastossa pyritään järjestämään myös näyttelyitä siten kuin tiloissa on mahdollista.

Kirjasto siirtyy uuteen monitoimikeskukseen syksyllä 2022.

Tositteet hyväksyy kirjastotoimenjohtaja, varalta sivistystoimenjohtaja.

VAPAA-AIKATOIMI

Selite	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	500
Maksutuotot	500
Tuet ja avustukset	270 345
Vuokratuotot	29 900
Muut toimintatuotot	8 575
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	309 820
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-283 213
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-65 614
Muut henkilösivukulut	-12 452
Palvelujen ostot	-157 534

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 307
Avustukset	-23 900
Vuokrat	-253 821
Muut toimintakulut	-800
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-833 641
TOIMINTAKATE	-523 821

Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen.

Kuntalaisten osallisuutta kehitetään kaikissa ikäryhmissä laaja-alaisesti eri aihealueista kansalaisraatien ja nuorten kuulemistilaisuuksien kautta.

Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita vuosittain syyskuun 1. lauantaina (3.9.2022).

Lapin lastenkulttuuriverkoston toimijana korostetaan saavutettavuutta ja markkinointia sekä hyödyntäen Lapin verkostoa sekä valtakunnallista verkostoa.

Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon v 2017 uusitun perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H –yhdistykseltä. Lisäksi selvitetään eMuseo –palvelun tuottaminen.

Käynnistetään toimintavuonna paikallishistorian, kotiseutuarkisto verkossa, tallentaminen topoteekkiin, kuva- ja tekstitalenteina. Määräaikainen palkkatukihenkilö mahdollinen tekijä.

Liikuntatoiminnassa kiinnitetään huomiota vähän liikkuviin sekä kampanjoihin, joilla kannustetaan oman terveyden ylläpitoon kaikissa ikäryhmissä.

Etsivä liikunta III –hanketoiminnalle on haettu jatkorahoitusta. Syksyllä rakennetaan uusi hanke liikunnallisen elämäntavan hankerahoituksen hakuun. Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti, jatketaan mm. Kunnan Mummola ja Suomi Mies –tapahtumia.

Nuorten työpajalla AVI:n myöntämän hankerahoituksen kautta riittävät resurssit. Yksilövalmentajan lisäksi ryhmävalmentaja.

ESR-hanke Hyvää huomista! jatkuu 31.7.2022 saakka. Hankkeen tavoitteena nuorten hyvinvointia lisäävien uusien toimintamallien löytäminen.

Etsivä nuorisotyö alle 29 –vuotiaiden nuorten tukena ja osana vapaa-aikatoimen nuorten palvelua. Etsivän nuorisotyön tehtävä vakinaistetaan 80% etsivän ja 20% ohjaajan työnkuvalla. Samalla vapaa-aikatoimenohjaajan toimeen haetaan täyttölupa 1.8.2022 alkaen, niin että 80% on ohjaajan ja 20% etsivän työtä.

Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään moniammatillisella yhteistyöllä ja Silta -toiminnan kautta. Ennaltaehkäisevän työn merkitys huomioidaan toiminnassa ja tunnettavuus Lisäaineeton 100% -tunnuksen käytössä.

Kansainvälisyys osana laajempaa perusnuorisotyötä, kansainvälisiä vapaaehtoisia ja harjoittelijoita rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan sekä osallistutaan kansainvälisiin nuorisovaihtoihin myös järjestävänä tahona. Elokuussa Erasmus+ -rahoitteinen nuorisovaihto Ranualla Saksan ryhmän kanssa. Olemme mukana Erasmus+ ja Suomea Suomessa ohjelmissa.

Vapaa-aikatoimen tilat Monkkari 2.0 Keskustie 11, kohtaamispaikkana ja eri nuorisoryhmien vahvistajana. Monkkari 2.0 kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen hallinnon tilat, joihin erilliskäynti sisäpihan kautta.

Vapaa-aikatoimenohjaajan (ohjaaja 80% ja etsivää nuorisotyöntä 20%) toimen täyttäminen 1.8.2022 alkaen.

Etsivän nuorisotyöntekijän (etsivä 80% ja ohjaajan tehtäviä 20%) toimen vakinaistaminen 1.8.2022 alkaen.

Tositteet hyväksyy vapaa-aikatoimenjohtaja, varalla sivistystoimenjohtaja.

SIVISTYSTOIMI

Käyttösuunnitelmat yhteensä

Sivistystoimi yhteensä	TA 2022
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	577 286
Maksutuotot	157 550
Tuet ja avustukset	314 145
Vuokratuotot	30 050
Muut toimintatuotot	8 575
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 087 606
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-4 892 008
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-1 139 461
Muut henkilösivukulut	-215 928
Palvelujen ostot	-1 777 630
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-537 877
Avustukset	-37 900
Vuokrat	-2 087 639
Muut toimintakulut	-2 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 690 443
TOIMINTAKATE	-9 602 837